

मा.राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, विदर्भ क्षेत्र, नागपूर यांच्या समोरील
माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम १९(३) अंतर्गत अपील -
अपील क्रमांक १३२९/२००७

१) श्री संजय रमेशकुमार अग्रवाल,
रा.केवलनगर, केडीया आईस फॅक्टरी के सामने,
राधाकृष्ण टाकीज, अकोला, ता.जि. अकोला.

अपीलकर्ता

वि रु ध्द

२) प्रथम अपीलीय अधिकारी
जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल,
बाभूळगांव, ता.जि. अकोला.

३) जन माहिती अधिकारी तथा प्रिन्सिपाल,
जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल,
बाभूळगांव, ता.जि. अकोला.

उत्तरवादी

(आदेश पारित दिनांक ३०.८.२००८)

नि र्ण य

अपीलकर्ता यांनी दिनांक २.९.२००६ रोजी राज्य माहिती आयोगाकडे माहितीचा
अधिकार अधिनियम, २००५ चे कलम, १९ (३) अन्वये द्वितीय अपील दाखल केली आहे.
सदरच्या द्वितीय अपीलाची सुनावणी दिनांक ५.५.२००८ रोजी घेण्यात आली. अपीलकर्ता व
त्यांचे तर्फे अँड.श्री एल.पी. यावलकर तसेच उत्तरवादी यांचे तर्फे अँड. श्री जी.के. सारडा व
उत्तरवादी हजर आहेत.

२. अपीलकर्ता यांनी दिनांक ३.६.२००६ रोजी जन माहिती अधिकारी म्हणून प्राचार्य
जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बाभूळगांव, ता.जि. अकोला यांना
खालीलप्रमाणे माहिती मागीतलेली दिसून येते.

// २ //

आवश्यक असलेल्या माहितीचा तपशिल :

- "(१) What is the procedure for admission to B.D.S. Course in the College.
- (२) What is the intake capacity of first B.D.S. of your College.
- (३) What is the semester fees for B.D.S. Course.
- (४) What is the amount of donation required for getting admission to the B.D.S. Course.
- (५) Whether the receipts are being issued towards the payment of donation.
- (६) Whether the donation is mandatory and compulsory.
- (७) What is the number of teaching staff of your college.
- (८) What is the numbers of non teaching staff alongwith their list serving with your college.
- (९) What is the scale of payment being made to the entire staff of your college.
- (१०) Whether the payments are made regularly to the staff.
- (११) What is the amount of total fees received by your college during previous academic year i.e. २००५-२००६.

// ३ //

- (१२) What are the expenses required to be incurred upon the candidates.
- (१३) Whether your college is having any mess facility.
- (१४) What are the mess charges per student.
- १५) Does your college provides accommodation for the out station students for their lodging.
- (१६) What are the charges per annum for the Hostel facility.
- (१७) What is the percentage of free seats and payment seats.
- (१८) What is the fee provided by Government for free seat students and what is the fee permitted by the Government for payment seats."

३. सदरच्या अर्जाचे अनुषंगाने अपीलकर्ता यांना विहित मुदतीत माहिती उपलब्ध झाली नाही म्हणून अपीलकर्ता यांनी दिनांक ११.७.२००६ रोजी अध्यक्ष तथा प्रथम अपीलीय अधिकारी जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बाभूळगांव, ता.जि. अकोला यांचेकडे दिनांक ११.७.२००६ रोजी प्रथम अपील दाखल केलेले दिसून येते. व प्रथम अपीलात सुध्दा निर्णय दिलेला नसल्यामुळे त्यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील दाखल केले आहे.

४. सदरच्या अपीलाच्या संदर्भामध्ये अपीलार्थी यांनी खालीलप्रमाणे लेखी युक्तिवाद दाखल केला आहे.

लेखी युक्तिवाद : "(१) वरील अपीलमध्ये दि. ३१.३.२००८ रोजी गैरअपीलार्थी यांनी लेखी जबाब सादर केले. त्या दिवशी अपीलार्थी यांनी यादीप्रमाणे दस्तऐवज अपीलात दाखल करून युक्तीवाद केले आणि गैरअपीलार्थी तर्फे त्यांच्या वकीलाने सुध्दा युक्तीवाद केले नंतर सदर अपील अंतिम आदेशाकरीता दि. २१.४.२००८ ला ठेवण्यात आले. दि. २१.४.२००८ रोजी आदेश पारित न करता विद्यमान साहेबांनी दोन्ही पक्षांना लेखी युक्तीवाद सादर करण्यास सूचविले म्हणून अपीलार्थी लेखी युक्तीवाद सादर करित आहे.

(२) अपीलार्थी हा अकोला येथील रहिवाशी असून भारताचा नागरिक आहे व तो अकोला येथे व्यवसाय करतो. अपीलार्थी हा भ्रष्टाचार विरोधी मंच (अखिल भारतीय) अकोला शहराचा युवा अध्यक्ष नेमलेला आहे. अपीलार्थीने माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत गैरअपीलार्थी नं. १ कडे दि. ३.६.२००६ रोजी अर्ज देवून त्यासोबत जोडलेल्या पत्रात नमुद केलेली माहिती मागितली. सदरचे अर्ज गैरअपीलार्थी नं.१ यांना दिनांक ३.६.२००६ रोजी मिळाले त्याबाबत सदरचे अर्जाची कार्यालयीन प्रतीची झेरॉक्स प्रत अपील सोबत जोडलेली आहे. त्यावर गैरअपीलार्थी नं. १ ची सही आहे. सदरचे अर्ज मिळाल्यानंतर गैरअपीलार्थी नं.१ यांनी कोणतेही प्रतिसाद, पत्र/जबाब किंवा निर्णय दिले नाही आणि माहितीही पुरविली नाही. शेवटी मुदत संपल्यानंतर मुदतीत अपीलार्थीने माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(१) अंतर्गत अपील दिनांक ११.७.२००६ ची गैरअपीलार्थी नं. २ कडे रजि.पोस्ट पोचपावतीद्वारे दाखल केली जी गैरअपीलार्थी नं. २ ला दि. १५.७.२००६ रोजी मिळाली. अपीलार्थीने प्रस्तुत अपीलमध्ये गैरअपीलार्थी नं. २ कडे दाखल केलेले अपील व त्यासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांची

// ५ //

झेरॉक्स प्रत आणि पोस्टाची पोचपावतीची झेरॉक्स प्रत इत्यादि कागदपत्रे अपील सोबत दाखल केले आहे. गैरअपीलार्थी नं. २ ला अपील दि. १५.७.२००६ रोजी मिळाल्यानंतर गैरअपीलार्थी नं. २ ने सदर अपील बाबत काहीएक सुनावणी घेतली नाही व त्यात मुदतीत निर्णय सुध्दा दिले नाही. म्हणून मुदत संपल्यानंतर अपीलार्थीने मुदतीत प्रस्तुत अपील सर्व आवश्यक कागदपत्रासह माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(३) अंतर्गत विद्यमान राज्य माहिती आयोग मुंबई यांच्याकडे रजि.पोस्टाने दिनांक २.९.२००६ रोजी पाठविले.

(३) प्रस्तुत अपील पहिल्यांदा दि. २८.३.२००८ रोजी सुनावणी करिता ठेवण्यात आली. दिनांक २८.३.२००८ रोजी गैरअपीलार्थी यांनी वेळ मागितल्याने अपीलाची सुनावणी दिनांक ३१.३.२००८ रोजी ठेवण्यात आली. गैरअपीलार्थी नं.१ व २ यांनी आपआपल्या सहनिशी लेखी जबाब आणि सोबत आवश्यक तो खुलासा दाखल केला आहे. दोन्ही गैरअपीलार्थीने अपीलात दाखल केलेले लेखी जबाबद्वारे पहिल्यांदा कळविले आहे की, जमनलाल गोयनका डेन्टल कॉलेज व हॉस्पिटल, अकोला ही खाजगी महाविद्यालय असून अनुदानित महाविद्यालय नाही. तसेच सरकार कडून कोणतीही आर्थिक मदत मिळत नाही आणि कॉलेजची मालकी, नियंत्रण आणि आर्थिक व्यवहार हे सरकारद्वारे होत नसल्याने गैरअपीलार्थीची कॉलेज ही माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम २(ह) प्रमाणे सरकारी प्राधिकरण (पब्लिक ऑथारिटी) च्या परिभाषेत मोडत नाही. म्हणून त्यांना माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ लागू होत नाही.

(४) गैरअपीलार्थीच्या जबाबावर अपीलार्थीचे म्हणणे की, गैरअपीलार्थीची जमनलाल गोयनका डेन्टल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, अकोला ही कॉलेज सोसायटी रजिस्ट्रेशन अँक्ट व सार्वजनिक

न्यास अधिनियम अंतर्गत रजिस्टर्ड असलेली विदर्भ मेडीकल एज्युकेशन अँड रिसर्च सेंटर ही संस्था चालविते. गैरअपीलार्थीचे महाविद्यालय रजिस्टर्ड संस्थेद्वारे चालविण्यात येत आहे व सदर रजिस्टर्ड संस्था ही सह धर्मदाय आयुक्त/संस्था निबंधक द्वारे नियंत्रण करण्यात येते म्हणजे सदरहू संस्था व त्या अंतर्गत चालविण्यात येणा-या कॉलेजवर अप्रत्यक्षपणे सरकारचा नियंत्रण आहे. तसेच सदर कॉलेजने इंडियन मेडीकल काऊन्सिल नई दिल्लीची परवानगी घेतलेली असून सदर कॉलेज अमरावती विद्यापीठाला संलग्न आहे. सदर कॉलेज ही ऑटोनॉमस कॉलेज नाही. गैरअर्जदाराची कॉलेज ही वैद्यकिय अध्ययन करीता महाराष्ट्र सरकारने जाहिर केलेल्या वैद्यकिय महाविद्यालयापैकी एक महाविद्यालय आहे आणि गैरअर्जदारांच्या महाविद्यालयाचे नांव मध्यवर्ती प्रवेशकरीता सरकारने यादीमध्ये समाविष्ट केलेले आहेत. गैरअपीलार्थीच्या कॉलेजमधील अँडमिशन ह्या महाराष्ट्र सरकारने ठरवून दिलेल्या मध्यवर्ती प्रवेशानुसारच महाराष्ट्र सरकार द्वारे घेतलेल्या पी.एम.टी. परीक्षेच्या आधारावर सरकारद्वारेच नियुक्त केलेल्या बोर्ड/समिती द्वारे होतात. गैरअपीलार्थी कॉलेज चालविणारी संस्थेला मॅनेजमेंट कोटा अंतर्गत फक्त ठराविक अँडमिशन देता येते ती सुध्दा विद्यापीठ नियमानुसार करणे आवश्यक असून त्यास विद्यापीठाची मंजूरात मिळाल्यानंतरच अँडमिशन मान्य होते. म्हणजे एकंदरीत गैरअपीलार्थीच्या कॉलेज मधील प्रवेश प्रक्रिया ही महाराष्ट्र शासनाच्या नियमानुसार व महाराष्ट्र शासनाने स्थापित केलेल्या बोर्ड/समिती द्वारे विद्यापीठाच्या विषयांतर्गतच होते. विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात येणारी फी सुध्दा महाराष्ट्र सरकार किंवा मेडीकल काऊन्सिलने ठरविल्यानुसार गैरअपीलार्थीला घ्यावी लागते त्यापेक्षा जास्त किंवा वेगळी फी गैरअपीलार्थीला घेता येत नाही.

(५) गैरअपीलार्थीच्या कॉलेज मधील कर्मचा-यांना सुध्दा विद्यापीठ अधिनियम आणि महाराष्ट्र शासनाचे प्रचलित कायदे, अधिनियम आणि सेवा पुस्तिकेतील नियम व उपनियम लागू होतात आणि त्यांना वेतन, निवृत्ती वेतन व इतर फायदे सुध्दा सरकारने ठरवून दिलेल्या नियमानुसार मिळतात. एकंदरीत गैरअपीलार्थीच्या कॉलेज मधील कर्मचारी हे निमसरकारी कर्मचारी मानल्या जातात व त्या अनुषंगाने त्यांना वेतन व फायदे मिळतात. गैरअपीलार्थीच्या कॉलेज मधील विद्यार्थ्यांची परीक्षा सुध्दा विद्यापीठाच्या नियमानुसार व सरकारने ठरवून दिलेल्या नियमानुसारच विद्यापीठाच्या देखरेखीखाली होतात. एकंदरीत गैरअपीलार्थीची कॉलेज मध्ये प्रवेश, फीस, परीक्षा विद्यार्थ्यांना असलेली सोयी, शिक्षणाबाबतची व्यवस्था इत्यादि सर्व बाबी ही सरकार व मेडीकल काऊन्सिल नई दिल्ली यांच्या द्वारे नियुक्त केलेली समिती/बोर्ड च्या देखरेखी खाली हाते. गैरअपीलार्थीच्या कॉलेजला महाराष्ट्र सरकारने वेळोवेळी ठरवून दिलेले नियम आध्यादेश हे बंधनकारक आहे. सदर कॉलेजवर महाराष्ट्र सरकारचे किंवा सरकारने नेमलेल्या बोर्ड/समिती चे नियंत्रण आहे व त्यांच्याच नियंत्रण व मार्गदर्शनाखाली आणि ठरवून दिलेल्या नियमानुसारच सदर कॉलेज चालविण्यात येते म्हणून गैरअपीलार्थीची कॉलेज ही खाजगी कॉलेज नाही व त्यांचे स्वताचे वेगळे कोणतेही नियम व अधिकार कॉलेज चालविण्याकरीता लागू पडत नाही. अपीलार्थीने दाखल केले कागदपत्रावरून स्पष्ट होते की, गैरअपीलार्थीची कॉलेज ही अमरावती विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र शासनाच्या देखरेखीखाली व नियंत्रणा अंतर्गत तसेच त्यांनी ठरवून दिलेल्या नियम अंतर्गत चालविण्यात येते. म्हणून सदर कॉलेज वरील नियंत्रण सरकारचा असून गैरअपीलार्थीचे कॉलेज चालविण्यात सरकारचा हस्तक्षेप आहे हे पुर्णपणे सिध्द होते.

// ८ //

(६) गैरअपीलार्थी क्रं. १ व २ यांनी लेखी जबाब सोबत दाखल केलेले खूलासा वर माहिती अधिकारी व अपीलीय अधिकारी म्हणून सहया केलेल्या आहेत. दिनांक ३१.३.२००८ रोजी युक्तीवादाच्या वेळेस गैरअपीलार्थीच्या वकीलाने सांगितले होते की, त्यांच्या कॉलेज मध्ये माहितीचा अधिकार अधिनियम अंतर्गत विद्यापीठाच्या सांगण्यानुसार माहिती अधिकारी व अपीलीय अधिकारी नेमण्यात आले. असे वरील सर्व बाबींवरून हे स्पष्ट आहे की, गैरअपीलार्थीची कॉलेज ही रजिस्टर्ड संस्थेद्वारे चालविण्यात येते व सदरहू कॉलेज वरील नियंत्रण हा सदर रजिस्टर्ड संस्थेद्वारे, अमरावती विद्यापीठ द्वारे, इंडियन मेडीकल काऊन्सिल द्वारे आणि महाराष्ट्र शासनाने नियुक्त केलेल्या बोर्ड/समिती द्वारे करण्यात येते म्हणून सदरहू कॉलेजवर सरकारचे नियंत्रण व त्याचे कार्यात सरकारचे हस्तक्षेप असून अप्रत्यक्षपणे सहकार्यही आहे. म्हणून गैरअर्जदाराची कॉलेज ही माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम २ (ह) "सरकारी प्राधिकरण" (पब्लिक ऑथरिटी) च्या परिभाषेत मोडते आणि माहितीचा अधिकार अधिनियम हा गैरअपीलार्थीच्या कॉलेजला लागू आहे. विद्यापीठाच्या सूचनेनुसार माहितीचा अधिकार अधिनियम अंतर्गत माहिती अधिकारी व अपीलीय अधिकारीची नियुक्तीही केलेली असल्याने गैरअपीलार्थी नं.१ यांना अर्ज मिळाल्यानंतर आवश्यक ती माहिती अर्जदाराला म्हणजे अपीलार्थीला मुदतीत देणे बंधनकारक होते. परंतु गैरअपीलार्थी नं. १ यांनी जाणून-बुजून व हेतुपुरस्पर माहितीचा अधिकार अधिनियम मधील तरतुदीचा अवमान करून आणि कोणतेही जबाब व कारण न देता माहिती अर्जदाराला पुरविली नाही. त्यानंतर त्याच कॉलेज मधील वरिष्ठ अधिकारी हे अपीलीय अधिकारी असल्याने त्यांनी सुध्दा त्यांच्या कॉलेजमधील माहिती

// ९ //

अधिकारी विरुद्ध कोणतेही आदेश पारित न करण्याचे हेतुने सदर अपील मध्ये सुनावणी घेतली नाही व निर्णयही दिले नाही. म्हणून एकंदरीत दोन्ही अपीलार्थीने माहितीचा अधिकार अधिनियम मधील तरतुदींचा भंग केला असून हेतुपुरस्पर खोट्या कारणाने अर्जदार/अपीलार्थी यांनी मागितलेली माहिती दिलेली नाही.

(७) प्रस्तुत अपीलची नोटीस मिळाल्यानंतरही आजपर्यंत गैरअपीलार्थी यांनी अपीलार्थींना माहिती दिली नाही व विद्यमान आयोग समोर खोटे नमुद केले आहे की, त्यांना माहितीचा अधिकार अधिनियम लागू होत नाही. गैरअपीलार्थी यांची कॉलेज ही खाजगी कॉलेज असून सरकारचा काहीही हस्तक्षेप, मदत व नियंत्रण नसल्याबाबतचा कोणताही कागदोपत्री पुरावा दाखल केलेला नाही. म्हणून गैरअपीलार्थींचे म्हणणे की, त्यांची कॉलेज/संस्था ही सरकारी प्राधिकरण (पब्लिक ऑथारिटी) च्या परिभाषेत मोडत नाही व माहितीचा अधिकार अधिनियम लागू होत नाही हे म्हणणे पूर्णतः चूकीचे आहे. वास्तविक माहितीचा अधिकार अधिनियम हा गैरअपीलार्थी यांना पूर्णतः लागू पडते आणि माहितीचा अधिकार अधिनियम अंतर्गत अर्जदाराने दाखल केलेल्या अर्जानुसार माहिती देणे गैरअपीलार्थींना बंधनकारक आहे. परंतु गैरअपीलार्थी यांनी हेतुपुरस्पर व जाणुन-बुजून आणि माहितीचा अधिकार अधिनियमचे तरतुदींचा भंग करून माहिती पुरविली नाही म्हणून त्यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या तरतुदी अंतर्गत गुन्हा केला असल्याने त्यांना नियमानुसार दंड व शासन व्हावे आणि गैरअपीलार्थी यांनी अर्जानुसार त्वरित सर्व माहिती अर्जदार/अपीलार्थीला देण्याचे आदेश द्यावे, ही विनंती."

// १० //

५. तसेच उत्तरवादी यांचे तर्फे खालीलप्रमाणे खुलासा दाखल केला असून लेखी युक्तिवाद खालीलप्रमाणे दाखल केला आहे.

WRITTEN SUBMISSION ON BEHALF OF RESPONDENTS

"१. That the present appeal is not tenable. At the outset it is submitted that the jamanlal Goenka Dental and Hospital is a private unaided college and does not receive any financial aids from the Government. The college is not owned, controlled or substantially financed by the Government. Hence, the College is not a "Public Authority" within meaning of section २(h) of Right to Information Act, २००५. Hence, the respondents are not required to furnish information under the provisions of Right to Information Act, २००५. Hence, on this short ground the appeal is liable to be dismissed.

२. Without prejudice to the above mentioned facts, it is submitted that the present appeal is barred by limitation. The delay has not been explained by the appellant. On this ground also the appeal is liable to be dismissed. So also the application first appeal have not been filed before proper authorities.

३. It is submitted that the present appeal has been filed only with intention to harass the respondents. Hence, the appeal may kindly be dismissed with heavy compensatory costs."

WRITTEN NOTES OF ARGUMENT ON BEHALF OF RESPONDENTS

"१. At the outset it is submitted that the Jamanlal Goenka Dental College and Hospital is not a "Public Authority" within meaning of Right to Information Act. As per the provisions of section २(h) of the Right to Information Act, the expression "Public Authority" has been defined as-
"Public Authority" means any authority or body or institution of self government established or constituted-

- a) by or under the constitutions;
- b) by any other law made by Parliament;
- c) by any other law made by State Legislature;
- d) by notification issued or order made by the appropriate Government, and includes any-
 - i) body owned, controlled or substantially financed;
 - ii) non Government organization substantially financed, directly or indirectly by funds provided by the appropriate Government.

// १२ //

It is submitted that prima facie the college is not covered by clauses (a) to (c)- As regards to clause (d) it is submitted that the Jamanlal Goenka Dental College and Hospital is an unaided private Dental College. The college does not receive any financial aids from the Central or State Government or any other government agency. The College is run out of the funds collected from the students as fees. Thus, the college is not covered even by clause (d)(ii) of the Definition.

२. It is submitted that the college is owned and managed by Vidarbha Medical and Dental Education Society. The college is not controlled by State Government or Central Government.

३. It has been argued by the appellant that the college is controlled by the university as the college as the admissions are granted by centralized procedure. In this respect it is submitted that as per judgment of Honorable Apex Court in TMA Pai Foundation (२००२) ८ SCC ५३७, Unaided Private Medical and Dental Colleges have right to admit students and to hold the common entrance test. The admissions to the Unaided Private Medical and Dental colleges are granted by holding Common Entrance Test. The common Entrance Test is conducted to

// १३ //

avoid inconvenience to the students to apply to each and every college, in which he desires to get admission. The Common Entrance Test is conducted by the Competent Authority appointed by the Association of Management of Unaided Private Medical and Dental Colleges. The admissions are granted purely on merit basis. Hence, there is not control of University/Government in granting admissions to the College.

8. Further it has been argued that the College teaches the syllabus prescribed by the University and approval of University is necessary for appointments of teaching staff. In this respect it is submitted that the College is a Dental College and it is affiliated to the University. The degree of B.D.S. is granted by University. For that purposes it is necessary for the college to teach the syllabus prescribed by the University. So also approval for appointment of teaching staff is necessary as the University Prescribes qualifications for staff teaching the syllabus prescribed by the University. It is submitted that the appointments are made by the College and subsequently approval is sought from the University. The university cannot directly appoint any person as Lecture/Reader/Professor in the college. Hence, in substance,

// 98 //

there is not control of University for appointment of teaching staff beyond prescribing the qualifications for such appointments. Under the circumstances, it is submitted that the college is not controlled by the University. The college is managed and controlled by the Society.

γ. Further, it is submitted that the definition of Public Authority contemplates control of government i.e. Central Government or State Government. Without prejudice to the above submissions, it is submitted that University is not a Government and hence, the control of University, even if there would have been any, cannot be termed as control of Government. Under the circumstances, the college is not a Public Authority even within meaning of section 2(h) of the Right to Information Act and is not governed by Right to Information Act. On this short ground, the appeal is liable to be dismissed and it be dismissed with costs.

δ. Without prejudice to the above submissions, it is submitted that the application under the Right to Information Act has been made to principal of the College. It is submitted that the Principal of the college is not the "Information Officer" of the College. So also the First appeal has

been filed before President of the Society, who is not the First Appellate Authority of the College. Hence, the application and appeal have not been filed before the proper authorities and on this ground the appeal is liable to be dismissed.

७. In view of above submissions, the appeal is liable to be dismissed and it be dismissed with costs."

६. अपीलकर्ता यांनी पुरावा म्हणून Association of Management of Unaided Private Medical and Dental Colleges, Maharashtra चे माहिती पत्रकाची प्रत सादर केली आहे. आयोगाने जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बाभूळगांव, ता. जि. अकोला हे महाविद्यालय तसेच संस्था माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम २ (ज) प्रमाणे "सार्वजनिक प्राधिकरण" या संज्ञेच्या व्याख्येत येते किंवा कसे? असे सचिव, वैद्यकिय शिक्षण व ड्रग्स विभाग यांचा अभिप्राय मागविला होता. माहिती अधिकारातील अधिनियम २ (ज) (ग) मध्ये नमूद केल्यानुसार जमनलाल गोयनका डेंटल मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बाभूळगांव, ता.जि. अकोला या संस्थेची नोंदणी धर्मदाय आयुक्त व संस्था नोंदणी कायद्याद्वारे करण्यात आलेली आहे. तथापि, याच अधिनियमातील कलम २(घ)(१) नुसार सदर संस्थेस शासनाकडून प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष आर्थिक मदत केली जात नाही. त्यामुळे सदर संस्थेचा "सार्वजनिक प्राधिकरण" या संज्ञेच्या व्याख्येत समावेश होत

// १६ //

नाही असे वैद्यकिय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभागाचे अवर सचिव यांनी आयोगास कळविले आहे. दोनही बाजूनी वर नमूद केलेल्या वकीलांनी तोंडी युक्तिवाद सुध्दा केला आहे.

७. वरील दोनही खुलाशावरून व केलेल्या युक्तिवादावरून अधिनियमात दिलेली सार्वजनिक प्राधिकरणाची व्याख्या तपासून पाहाणे आवश्यक आहे. व त्याकरीता अधिनियमातील इंग्रजी भाषेतील "Public Authority" ची व्याख्या खालीलप्रमाणे आहे.

"२ (J) **Public Authority**" means any authority or body or institution of self government established or constituted,-

- a) by or under the constitutions;
- b) by any other law made by Parliament;
- c) by any other law made by State Legislature;
- d) by notification issued or order made by the appropriate Government, and includes any-

- i) body owned, controlled or substantially financed;
- ii) non Government organization substantially financed, directly or indirectly by funds provided by the appropriate Government."

८. उपरोक्त महाविद्यालय हे वरील व्याख्येप्रमाणे सकृत दर्शनी संसदेने तयार केलेल्या कोणत्याही अन्य कायद्याद्वारे प्रत्यक्ष गठीत केलेले नाही. सकृत दर्शनी राज्य विधान मंडळाने तयार केलेल्या कोणत्याही कायद्याद्वारे प्रत्यक्ष गठीत केलेले नाही. तसेच शासनाकडून निधीद्वारे

प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे मोठ्या प्रमाणात वित्त पुरवठा सुध्दा केल्या जात नाही असे दिसते. परंतु, गठित 'constituted' किंवा स्थापन 'established' हया शब्दाची व्याप्ती तपासून पहाणे आवश्यक आहे. तसेच व्याख्येतील (घ) मधील समूचित शासनाने काढलेल्या अधिसूचनेच्या द्वारे किंवा आदेशाद्वारे स्थापन करण्यात आलेले किंवा गठीत करण्यात आलेले कोणतेही प्राधिकरण किंवा निकाय या तरतुदी बरोबर तपासणे आवश्यक आहे. तसेच "समूचित शासनाचे नियंत्रण असलेले" या संदर्भात अपीलकर्ता यांनी उपरोक्त अधिनियमांचा संदर्भ दिला असल्याने त्या अधिनियमांच्या तरतुदी या व्याख्येशी सुध्दा तपासणे आवश्यक आहे.

८. उपरोक्त संबंधित अपीलकर्ता यांनी निदर्शनास आणलेल्या अधिनियमांच्या तरतुदी व विना अनुदानित खाजगी महाविद्यालयांच्या बाबत मा. सर्वोच्च न्यायालय किंवा मा. उच्च न्यायालयाचे निर्णय आहेत काय याची माहिती घेणे संयुक्तिक असल्याने उन्नीकृष्णन विरुध्द स्टेट ऑफ आंध्र प्रदेश (१९९३)-१, सुप्रिम कोर्ट केस ६४५, अे.आय.आर. १९९८, पंजाब अँड हरियाणा-१, तसेच अे.आय.आर. २००८ पंजाब अँड हरियाणा-११७ या केस मधील निर्णय आयोगाने अवलोकन केले.

९. उन्नीकृष्णन जे.पी. अँड अदर विरुध्द स्टेट ऑफ आंध्र प्रदेश आणि अदरर्स या याचिकेमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या पुर्ण पीठाने खाजगी विना अनुदानित/अनुदानित/संलग्न व्यावसायिक अभ्यासक्रम असलेल्या शिक्षण संस्थेच्या संदर्भामध्ये उदा. वैद्यकिय/अभियांत्रिकीच्या प्रवेश व कॅपिटेशन फी घेण्याच्या संदर्भामध्ये जो निर्णय दिलेला आहे, त्या निर्णयामध्ये परिच्छेद १८७ मध्ये युनिव्हर्सिटी ग्रान्ट कमिशन अँक्ट, १९५६ च्या तरतुदी व परिच्छेद १८९ मध्ये ऑल

// १८ //

मेडीकल कौन्सिल अॅक्ट, च्या तरतूदीची चर्चा केली आहे. ती खालीलप्रमाणे आहे.(पान क्रं.७४२ ते ७४६)

"University Grants Commission Act.

१८७. The University Grants Commission Act was enacted by the Parliament in १९५६ to provide for the coordination and determination of standards in universities and for that purpose to establish a University Grants Commission. Chapter III deals with the powers and functions of the Commission Section १२ empowers the Commission to take, in consultation with the Universities and other concerned bodies, all such steps as it may think fit for the promotion and coordination of university education and for the determination and maintenance of standards of teaching, examination and research in the Universities. Section १२-A is relevant for our purposes. Clause (a) in sub section (१) defines the expression 'affiliation'. It reads;

"१२-A(१)(a) 'affiliation' together with its grammatical variations, includes in relation to a college, recognition of such college by association of such college, with, and admission of such college to the

// १९ //

privileges of, a University" Clause (b) defines the expression 'college' in the following words;

१२-A (१)(b) 'college' means any institution, whether known as such or by any other name which provides for a course of study for obtaining any qualification from a university and which, in accordance with the rules and regulations of such university, is recognized as competent to provide for such course of study and present students undergoing such course of study for the examination for the award of such qualification;" Sub-section (१) of Section २२ which occurs in Chapter IV declares that "the right of conferring or granting degree shall be exercised only by a University established or incorporated by or under a Central Act, a provincial Act or a State Act or an institution deemed to be a University under Section ३ or an institution specially empowered by an Act of Parliament to confer or grant degrees". Sub-section (२) emphatically declares that "save as provided in sub-section(१), no person or authority shall confer or grant or hold himself or itself out as entitled to confer or grant any degree". Sub-section (३) defines the expression ' degree'. It means any such degree as may, with the previous approval of the

// २० //

Central Government, be specified in this behalf by the Commission by notification in the Official Gazette". Section २३ prohibits the use of the word 'University' in the name of any institution other than a University established or incorporated under an enactment or a deemed University. Section २४ provides for penalties for violation of Section २२ and २३. Section २५ confers the rule-making power upon the Central Government while Section २६ confers the regulation-making power upon the Commission. The First Schedule mentions the names of the Universities and the recognized medical qualifications awarded by them. Same is done by Part I of the Third Schedule.

Indian - Medical Council Act:

१८८. The Medical Council Act, १९५६ was enacted by the Parliament to provide for the reconstitution of the Medical Council of India and the maintenance of a medical register for India and for matters connected therewith. The expression 'recognized medical qualification' is defined in clause (h) of Section २ to mean "any of the medical qualifications included in the schedules". The expression 'approved institution' has been defined in clause (a) to mean "a hospital, health centre or every such institution recognized by a University as an

institution in which a person may undergo training, if any, required by his course of study before the award of any medical qualification to his".

Section ११ declares that the medical qualifications granted by any University or medical institution in India which are included in the First Schedule to the Act shall be recognised medical qualifications for the purposes of the Act. It also provides the procedure for any University or medical institution applying to the Central Government for recognizing new or other qualifications. Section १३ says that the medical qualifications granted by medical institutions in India not included in the First Schedule but included in Part १ of the Third Schedule shall also be recognized medical qualifications for the purposes of the Act. Section १५ provides for withdrawal of recognition in cases where the Council finds lowering of standards of proficiency, knowledge or skill. Section २१ provides for the maintenance of an Indian Medical Register. Section २७ says that a person registered in the Indian Medical Council Register shall be entitled to practice as a medical practitioner in any part of India and to recover in due course of law in respect of such practice any expenses, charges or fees to which he is entitled. Section ३२ confers the regulation-making power upon the Council. The First Schedule mentions

// २२ //

the names of the Universities and the recognized medical qualifications awarded by them. Same is done by Part I of the Third Schedule.

परिच्छेद १९२ व त्यावरून खालीलप्रमाणे मा. पूर्ण पिटाने परिच्छेद २०३, २०४ मध्ये खालीलप्रमाणे निष्कर्ष काढलेला आहे तो खालीलप्रमाणे -

२०३. For the purpose of these cases, we shall proceed on the assumption that a person or body of persons has a right to establish an educational institution in this country. But this right, we must make it clear, is not an absolute one. It is subject to such law as may be made by the State in the interest of general public.

२०४. We must, however, make it clear, and which is of crucial importance herein, that the right to establish an educational institution does not carry with it the right to recognition or the right to affiliation. In Ahmedabad St.Xaviers College Society vs. State of Gujarat it has been held uniformly by all the nine learned Judges that there is no fundamental right to affiliation. Ray, C.J., stated that this has been "the consistent view of this Court". They also recognized that recognition or affiliation is essential for a meaningful exercise of the right to establish and administer educational institution. Recognition may be granted either by the Government or any other authority or body empowered to accord

recognitions. Similarly, affiliation may be granted either by the University or any other academic or other body empowered to grant affiliation to other educational institutions. In other words, it is open to a person to establish an educational institution, admit students, impart education, conduct examination and award certificate to them. But he, or the educational institution has no right to insist that the certificates or degrees (if they can be called as such) awarded by such institution should be recognized by the State- much less have they the right to say that the students trained by the institution should be admitted to examinations conducted by the University or by the Government or any other authority, as the case may be. The institution has to seek such recognition or affiliation from the appropriate agency. Grant of recognition and /or affiliation is not a matter of course nor is it a formality. Admission to the privileges of a University is a power to be exercised with great care, keeping in view the interest of the general public and the nation. It is a matter of substantial significance- the very life blood of a private educational institution. Ordinarily speaking, no educational institution can run or survive unless it is recognized by the Government or the appropriate authority and/or is affiliated to one or the

other Universities in the country. Unless it is recognized and /or affiliated as stated above, its certificates will be of no use. No one would join such educational institution. As a matter of fact, by virtue of the provisions of the U.G.C. Act, noticed hereinabove, no educational institution in this country except a University is entitled to award degrees. It is for this reason that all the private educational institutions seek recognition and/or affiliation with a view to enable them to send the students trained by them to appear at the examinations conducted by the Government/University will award its degree/diploma/certificate to them. These educational institutions follow the syllabus prescribed by the Government/University, have the same courses of study, and follow the same method of teaching and training. They do not award their own degrees/qualifications. They prepare their students for University/Government examinations, requests the University/Government to permit them to appear at the examinations conducted by them and to award the appropriate degrees to them. Clearly and indubitably, the recognized/affiliated private educational institutions, supplement the function performed by the institutions of the State. Theirs is not an independent activity but one closely allied to and supplemental to the

activity of the State. In the above circumstances, it is idle to contend that imparting of education is a business like any other business or that it is an activity akin to any other activity like building of roads, bridges etc. In short, the position is this: No educational institution except a University can award degrees (Sections २२ and २३ of the U.G.C. Act.) The private educational institutions cannot award their own degrees. Even if they award any certificates or other testimonials they have no practical value inasmuch as they are not good for obtaining any employment under the State or for admission into higher courses of study. The private educational institutions merely supplement the effort of the State in educating the people, as explained above. It is not an independent activity. It is an activity supplemental to the principal activity carried on by the State. No private educational institution can survive or subsist without recognition and/or affiliation. The bodies which grant recognition and/or affiliation are the authorities of the State. In such a situation, it is obligatory-in the interest of general public-upon the authority granting recognition or affiliation to insist upon such conditions as are appropriate to ensure not only education of requisite standard but also fairness and equal treatment in the matter of admission of students.

// २६ //

Since the recognizing/affiliating authority is the State, it is under an obligation to impose such conditions as part of its duty enjoined upon it by Article १४ of the Constitution. It cannot allow itself or its power and privilege to be used unfairly. The incidents attaching to the main activity attach to supplemental activity as well. Affiliation/recognition is not there for anybody to get it gratis or unconditionally. In our opinion, no Government, authority or University is justified or is entitled to grant recognition/affiliation without imposing such conditions. Doing so would amount to abdicating its obligations enjoined upon it by Part III; its activity is bound to be characterized as unconstitutional and illegal. To reiterate, what applies to the main activity applies equally to supplemental activity. The State cannot claim immunity from the obligations arising from Articles १४ and १५. If so, it cannot confer such immunity upon its affiliates. Accordingly, we have evolved-with the help of the counsel appearing before us and keeping in view the positive features of the several Central and State enactments referred to hereinbefore- the following scheme which every authority granting recognition/affiliation shall impose upon the institutions seeking such recognition/affiliation."

// २७ //

मिस रौनित कौर विरुद्ध ख्रिस्तीयन मेडीकल कॉलेज, लुधियाना, अ.आय.आर.१९९८ पंजाब, हिरयाणा-१ या याचिकेत सुध्दा पंजाब हनियाणा या मा. उच्च न्यायालयाच्या पांच न्यायमूर्तींच्या पुर्ण पीठाने परिच्छेद १४ व १५ मध्ये तसेच परिच्छेद ३५ मध्ये खाजगी शिक्षण संस्थांच्या संदर्भामध्ये अभिमत व्यक्त केले आहे, ते खालीलप्रमाणे आहे.

"१४. In the present case, the respondent college is affiliated to the Punjab University. It is obliged to comply with the regulations and the rules framed by the appropriate authority under rules framed by the appropriate authority under the provisions of the Punjab University Act, १९४७. The constitution of the governing body the minimum qualifications which a member of the teaching staff has to possess, the conditions of eligibility for admission to the course of study are regulated by the provisions made by the University. A Committee appointed by the University is entitled to inspect the college. It is reported that certain provisions have not been complied with, action can be taken against the Institution. In case of violation of the regulations or the rules, the University can refuse to accept the students for the University Examination. It can debar the members of the teaching staff from being appointed as examiners etc. or from seeking election to a University

body or even continuing thereon. The College is bound to comply with the rules framed by the University in respect of "the conditions of service and conduct of teachers." The University also prescribed the academic qualifications and teaching experience etc. for appointment to the teaching posts in the Institution.

१५. A combined reading of the provisions of the Indian Medical Council Act, १९५६, the Punjab University Act, १९४७ and the regulations/rules framed thereunder indicates a significant degree of control over the Institution by the Central Government, the Medical Council of India and the University. This control is virtually all pervasive. Every field of activity viz. the course of study, the recruitment of the staff, the facilities for providing education and training and even the conditions of service of the members of the staff are regulated".

तसेच डीअेव्ही कॉलेज ट्रस्ट व मॅनेजमेंट सोसायटी व इतर विरुध्द डायरेक्टर ऑफ पब्लिक इन्स्ट्रक्शन या याचिकेमध्ये पंजाब व हरियाणाच्या मा. उच्च न्यायालयाचा निर्णय (AIR २००८ Punjab & Hariyana ११७) खालीलप्रमाणे आहे.

"६. There is another aspect of the matter in another context, a Five-Judges Full Bench of this Court in the case of Ravneet Kaur vs. The Christian medical College, Ludhiana, AIR १९९८ Punjab and Haryana १

has considered the question as to whether the functions discharged by a private body like Dayanand Medical College, Ludhiana or Christian Medical College, Ludhiana are public functions or private functions. The Full Bench has taken a view that since the institutions discharge public functions, it cannot be regarded as a private individual limiting the powers of the Court in issuance of directions including prerogative writs. It has further been held that imparting of education is a public function irrespective of any financial aid and once the institutions like the petitioners are performing public functions affecting the life of a huge segment of the society and in addition are receiving substantial grant in aid then it cannot be argued that it is not a public authority. Therefore, for the additional reason, detailed in Ravneet Kaur's case (supra), the writ petition would not survive and the question posed has to be answered against the petitioners."

१०. वरील सर्व निर्णयांचा व अधिनियमांच्या तरतुदींच्या नियंत्रणाचा एकत्रित विचार केल्यास निश्चितपणे खाजगी विना अनुदानित शैक्षणिक महाविद्यालय सुध्दा शासनाचे शिक्षण प्रदान करण्याचे सार्वजनिक कर्तव्य करीत असल्याने सार्वजनिक (प्राधिकरण) संस्था (Public Body) आहे. व त्यामुळेच त्यांच्यावर कायद्याचे नियंत्रण आहे. व प्रसंगानुरूप कारवाई करण्याचे अधिकार आहेत. पण माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ हा अधिनियम अशा खाजगी विना

अनुदानित शैक्षणिक महाविद्यालयास लागू होतो काय? हे अधिनियमाचे कलम २(J) मधील "Public Authority" च्या मधील सर्व निकषांशी तपासून पाहिले पाहिजे." शासनाकडून निधी उपलब्ध होत नाही त्या एकाच निकषामुळे सार्वजनिक प्राधिकरण आहे किंवा नाही हे ठरविणे योग्य नाही.

११. उपरोक्त व्याख्येतील "constituted" आणि "established" या शब्दांचा वैधानिक अर्थाचा विचार करणे आवश्यक आहे.

"The word "Constituted" does not necessarily mean "created" or "set up" though it may mean that also. It also includes the idea of clothing the agreement in legal form. The word in its wider significance, word include both the idea of creating or establishing and the idea giving a legal form to, a partnership/giving legal shape".

(M/s R.C. Mitter and sons v/s Commission of Income Tax, AIR १९५९ SC ८६८.)

In the Oxford English Dictionary, vol. II at page ८७५ and ८७६, the word "constitute" is said to mean inter alias "to set up", establish, found and institution, etc. and also "to give legal or official form or shape to (an assembly etc.)" The word "establish" in shorter Oxford English Dictionary (Third Edition) the word establish has given number or meanings i.e. to render stable or firm, to satisfy, to confirm, settle to

restore permanently; to affix, settle institute or ordain permanently; to set up on a secure basis, to found, to set up or bring about permanently.

Webster's Third New International Dictionary, the word 'establish' has been given number of meanings; namely to found, or base squarely to make firm or stable or to bring into existence, create, make short, originate.

In Bouviers Law Dictionary (Third Edition) volume I the word 'establish' has been given the following meanings, namely; to regulate, to recognize, confirm, admit etc. While considering this wanchoo, CJ, in case of Azeez Basha Vr. Union of India (A.I.R.१९६८ S.C. ६६२) as observed as follows:

"We are of the opinion that for the purpose of Article ३० (१) of the constitution of India, the word (establish not supplied) means" to bring into existence" and so the right given by Article ३०(१) to minority as to bring into existence and educational institution and if they do so, to administer it."

In view of these two words if the procedure for establishment of any educational institution is to be perused, i.e. if any body has to

// ३२ //

establish an educational institution, that body has to be registered itself under the Societies Registration Act, १८६०, then according to purpose, i.e. education, it has to again to be registered itself under section १८ of the Bombay Public Trust Act, १९५०, as a Public Trust. However, "Trust cannot be deemed to be registered on the date of application but registration takes effect on passing of order "(Chatrapati Charitable Deosthan Trusts V/s Parisa Appa Bhosale & others. १९७ of Mah. L.J. १६३ : AIR १९७९ Bom. २१८) i.e. Trusts come into existence after passing the order by the competent authority.

The registered Institution under Societies Registration Act and Bombay Public Trust Act the institution is given legal official form or shape to (an assembly, etc.)" i.e. covered by the word "constituted" and establish means to bring into existence a competent/recognized institution or body for affiliation under the provision of the Maharashtra Universities Act to regulate under the, University Grant Commission Act and Medical Council Act then the Institution known as

Educational Institution is established which is imparting education which is obligatory duty of the State under Constitution of India, performing the function of the State, may not be instrumentality or agency of state, but performing public duty or function which can be very well termed as "Public Authority" under the Right to Information Act, २००५ the object of which to provide transparency and accountability in the working of every "public authority". After establishing educational institution whether it is aided or unaided, in respect of college, the affiliation under provisions of the Maharashtra Universities Act will have to be obtained and in respect of professional courses the approval of All India Institute for Technical Education Act or Medical Council Act, १९५६ respectively be obtained after fulfilling the standard criteria prescribed under the Act and section २३ and २४ of the University Grants Commission Act provides that no educational institution except a University can award degrees.

Amongst of all the above mentioned Acts, the Bombay Public Trust Act, १९५० and Maharashtra Universities Act, १९८४ are the Acts made by State Legislature, Societies Registration Act, १८६० is a central Act, Medical Council Act, १९५६, the University Grant Commission Act, १९५२ are the Acts made by Parliament.

Their Lordships observed in Unni Krishnan on Para ६८८ that "it is not merely an establishment of educational institution, that is urged by the petitioners, but to run the educational institution dependant on recognition by the state; There is absolutely no fundamental right to recognition in any citizen. The right to establish and run the educational institution with states recognition arises only on the state permitting, pursuant to a policy decision or as the fulfillment of the conditions of the statute.

८५. It could be concluded that the private colleges are the felt necessities of time that does not mean one should tolerate the "so called colleges "run in thatched huts with hardly any equipment, with no or emprise laboratories, scarce facility to learn in as unhealthy atmosphere, far from conducive to education. Such of them must be put down ruthlessly with an iron hand irrespective of who has started the institution or who desires to set up such an institution."

८८. Regulatory measures must so ensure that private educational institutions maintain minimum standards and facilities It can not be again said that profiteering is an evil. If a public utility like electricity could be

controlled, carpingly, the professional colleges also required to be regulated.

१२. तसेच अधिनियमाचे कलम २ (च) मध्ये "माहिती" या संज्ञेची व्याख्या दिलेली आहे. "माहिती" याचा अर्थ, कोणत्याही स्वरूपातील कोणतेही साहित्य असा असून त्यामध्ये अभिलेख, दस्तऐवज, टिपणी इ. आणि त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही अन्य कायद्यान्वये सार्वजनिक प्राधिकरणास मिळविता येईल अशी, कोणत्याही खाजगी निकायाशी संबंधित माहिती यांचा समावेश होतो. ". यावरून खाजगी निकायावर नियंत्रण असेल तर त्यांचेकडून माहिती उपलब्ध करून घेता येते.

विना अनुदानित खाजगी महाविद्यालय- मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियमाच्या तरतुदीप्रमाणे धर्मदाय आयुक्त यांचे संपूर्ण नियंत्रण शिक्षण संस्थेवर असते. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियमाप्रमाणे विद्यार्थ्यांच्या पदवी अभ्यासक्रमाबाबत नियंत्रण असते. Medical Council Act, १९५६ च्या तरतुदीप्रमाणे निकष नसतील तर मान्यता काढून घेता येते. University Grant Commission कायद्याप्रमाणे नियंत्रण असते व स्पष्टीकरण मागता येते.

१३. वरील सर्व प्राधिकरणे ही 'सार्वजनिक' प्राधिकरणे आहेत व नियंत्रित खाजगी निकायाकडून माहिती उपलब्ध करून घेता येते. याचा अर्थ, Right to Information Act मध्ये नियंत्रित खाजगी निकायांचा सुध्दा समावेश होतो.

In view of the regulatory provisions of all the relevant Acts, and the observations made by Hon. Supreme Court and Hon. High Court, the well settled rule of construction that to ascertain the legislative intent, all

// ३६ //

the construction part of a statute are to be taken together and each word, phrase or sentence is to be considered in the light of the general purposes and object of the Act itself. The title and preamble whatever their value might be as aids to the constitution of a statute, undoubtedly throw light on to intent and design of the Legislature and indicate the scope and purpose of the Legislation itself (AIR१९५३ SC २७४), may be applied while interpreting the definition of the term "Public Authority."

Even if the it appears that definition is restrictive and exhaustive in nature, but as above pointed out that in the meaning of words "Constituted" and "established" that the institution/college is regulated or given legal shape or controlled by the Acts of State Legislature or Acts of Parliament.

The non-aided educational institutions itself covered within the meaning of the words "constituted and established", as discussed above as those institutions are constituted (regulate, given legal shape etc.) established under the Societies Registration Act; Bombay Public Trust Act, १९५०, Maharashtra Universities Act, University Grants Commission Act, Medical Council Act, १९५६ etc, which are either laws

// ३७ //

made by Parliament or State Legislature. तसेच महाराष्ट्रातील खाजगी विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांना महाराष्ट्र खाजगी व्यावसायिक शिक्षण संस्था (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती आणि इतर मागास वर्ग यांना प्रवेश देण्यासाठी जागांचे आरक्षण ,अधिनियम २००६ (सन २००६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३०) M.S.Higher Educational Institutes (Prohibition of Capitation Fees) Act, १९८७ (Mah. VI of १९८८) हे महाराष्ट्र विधान मंडळाने पारित केलेले अधिनियम सुध्दा लागू आहेत.

१४. Once the institute covers under the definition of the "Public Authority", the employees of the institutions are also covered under the R.T.I. Act त्याकरीता उन्नीकृष्णन या निकालातील परिच्छेद ७८ मध्ये आंदी मुक्त सदगुरु श्री मुखर्जी वनदास स्वामी सुवर्ण जयंती महोत्सव स्मारक ट्रस्ट डि.व्ही.आर. सदानी (१९८९) २ S C C ६९१ मधील निर्णयाचा उल्लेख असून सदर निर्णयात परिच्छेद १५ मध्ये-

१५. The educational institutions discharge public function by way of imparting education to students. They are subject to rules and regulations of the affiliating university. Their activities are closely supervised by the University Authorities. Employment in such institutions, therefore, is not devoid of any public character (The Evolving Indian Administratative Law by M.P. Jain (१९८३) P-२२६). So are the service

// ३८ //

conditions of the academic staff when the university takes a decision regarding their pay scales, it will be binding on the management. The service conditions of the academic staff are, therefore, no purely of a private character. It has super-added protection by university decisions creating a legal right-duly relationship between the staff and the management."

Although it is observed in respect of aided colleges it is applicable to non-aided colleges/institutions and, therefore, their information cannot be called as a personal information for which shelter of section ८ (१) cannot be taken.

१५. वरील सर्व विवेचनावरून जमनालाल गोयंका डेंटल मेडिकल कॉलेज व हॉस्पिटल ही संस्था हे माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम २ (ज) मध्ये दिलेल्या "सार्वजनिक प्राधिकरण" या संज्ञेच्या व्याख्येप्रमाणे "सार्वजनिक प्राधिकरण" होत असल्याने सदर महाविद्यालयाने जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपीलीय अधिकारी यांची नियुक्ती करून अपीलकर्ता यांनी मागितलेली माहिती उपलब्ध करून देणे संयुक्तिक राहिल.

// ३९ //

आदेश

- १) अपीलकर्ता यांचे अपील हे अंशतः मंजूर करण्यात येत असून जमनालाल गोयंका डेंटल मेडिकल कॉलेज व हॉस्पिटल खाजगी विना अनुदानित संस्थेस माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ लागू आहे.
- २) उपरोक्त शासकिय संस्थेने अधिनियमाच्या कलम ५ प्रमाणे जन माहिती अधिकारी व कलम १९ (१) प्रमाणे प्रथम अपीलीय अधिकारी यांची नियुक्ती करावी.
- ३) अपीलकर्ता यांना त्यांच्या दिनांक ३.६.२००६ च्या अर्जाप्रमाणे नियुक्त केलेल्या जन माहिती अधिकारी यांनी हा निर्णय मिळाल्यापासून ३० दिवसांचे आंत मागितलेल्या माहितीच्या उपलब्ध असलेल्या कागदपत्रांच्या/अभिलेख्यांच्या/दस्तऐवजांच्या छायांकित प्रती विनामुल्य उपलब्ध करून रजिस्टर पोस्टाने देण्यात याव्यात.
- ४) अपीलकर्ता व उत्तरवादी यांना निर्णयाची एक प्रत देण्यात यावी.

दिनांक :- ३०.८.२००८

(विलास पाटील)
राज्य माहिती आयुक्त,
राज्य माहिती आयोग, विदर्भ क्षेत्र, नागपूर